

Slovenské rozprávky (1845 – 1883). Zostavila, edičnú poznámku a komentáre, stručný náčrt dejín rozprávky v literárnom prostredí a doslov napísala Jana Pácalová. Bratislava : Kalligram – Ústav slovenskej literatúry SAV, 2012. 579 s. ISBN 978-80-8101-639-4.

Hoci *Slovenské povesti* Augusta Horislava Škultétyho a Pavla Dobšinského (1858 – 1861) a Dobšinského *Prostonárodné slovenské povesti* (1880 – 1883) patria k jedným z najvydávanějších, najčítanejších a najznámejších diel slovenskej literatúry tohto obdobia, doposiaľ sa nevnímali ako súčasť kánonu slovenskej literatúry. V laickej i odbornej verejnosti naďalej pretrvávajú mylný názor, že sú to rozprávky folklórne („ľudové“), prípadne ich literárne štylizácie, hoci v podobe, v akej boli po prvýkrát publikované, sú rýdzo romantickými textami úzko napojenými na dobové estetické a filozofické koncepty.

Cieľom tejto edície je priblížiť práve romantickú tvár rozprávok. Spomedzi sto šesťdesiatich štyroch rozprávok odtlačených v týchto zbierkach vybrala editorka štyridsať deväť s dôrazom na ich literárne kvality, pričom do samostatného oddielu zaradila deväť rozprávok z vôbec prvej zbierky rozprávok na Slovensku, *Slovenských povestí* Jána Francisciho (1845), ktorá z čitateľského povedomia celkom vypadla. Výber doplnila o dobovú recepciu rozprávky, počnúc drobnými interpretáciami rozprávok z rukopisov (Samuel Reuss, Samo Ormis), cez úvodné state k zbierkam, teoretickú reflexiu Ľudovíta Štúra zo spisu *O národných povestiach a piesňach plémien slovanských* (1853) ku kapitole z *Úvah o slovenských povestiach* (1871) P. Dobšinského, ktorá je zavŕšením mytologického výkladu rozprávky na Slovensku. Publikáciu uzatvára chronológia dejín rozprávky v literárnom prostredí na Slovensku od prvých záznamov v Kollárových *Národných spievankách* (1834, 1835) po *Prostonárodné slovenské povesti*, poznámky k jednotlivým zbierkam a textom a doslov.

CHROBÁK, Dobroslav: *Prozaické dielo*. Výber zostavil, komentáre, vysvetlivky, slovník, kalendárium života a diela a doslov napísal František Koli. Bratislava : Kalligram – Ústav slovenskej literatúry SAV, 2011. 616 s. ISBN 978-80-8101-566-3.

Dobroslav Chrobák (1907 – 1951) patrí k najvýznamnejším predstaviteľom slovenského literárneho naturizmu. Vo svojom diele, ktoré prostredníctvom dramatických ľudských príbehov vypovedá o traumách, ale i túžbach moderného človeka západnej civilizácie, dokázal v umeleckom dotyku so svetom autentickým spôsobom vyjadriť kultúrnu špecifickosť vlastného národa. Knižný výber z autorovho diela, ktorý edične pripravil František Koli, prináša debutovú prozaickú zbierku *Kamarát Jašek*, román *Drak sa vracia* a súbor prvotín a fragmentov. Samostatný oddiel edície predstavujú Chrobákovy esejistické, kritické a publicistické texty, ukážky z korešpondencie a fejtóny. Súčasťou vydania sú dobové ohlasy na autorovu tvorbu, vrátane zachytenia „literárnej aféry“ v súvislosti so zbierkou *Kamarát Jašek*, ako aj výber z literárnovedného výskumu Chrobákovho diela. Edíciu dopĺňajú komentáre a vysvetlivky, slovník, kalendárium autorovho života a diela, obrazová príloha a doslov editora.

